

शेतक-यांच्या आत्महत्या रोखण्यासाठी
बळीराजा चेतना अभियान या कार्यक्रमांतर्गत
रुपये ५ कोटी निधी उपलब्ध करून
देण्याबाबत व सदर योजना पुढे चालू
ठेवण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
महसुल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:- एससीवाय-२०१९/प्र.क्र.३३/म-७
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक:- ११ जून २०१९

वाचा:- १) शासन निर्णय क्रमांक:- एससीवाय-२०१५/प्र.क्र.२४९/म-७,
दिनांक:- २५ ऑगस्ट, २०१५

२) शासन निर्णय क्रमांक:- एससीवाय-२०१५/प्र.क्र.११९/म-७ (भाग-२),
दिनांक:- २४ जुलै, २०१५

३) शासन निर्णय क्रमांक:- एससीवाय-२०१६/प्र.क्र.२८०/म-७, दिनांक:- २ जून, २०१६

प्रस्तावना:-

शेतकरी आत्महत्या रोखण्यासाठी करावयाच्या उपाययोजनांतर्गत उस्मानाबाद व यवतमाळ या दोन जिल्ह्यांमध्ये बळीराजा चेतना अभियान हा पथदर्शी प्रकल्प राबविण्याकरीता वर्ष २०१५-१६ मध्ये रुपये ४८.८५ कोटी मंजूर करण्यात आले होते. सदर निधीच्या ७० टक्के निधी म्हणजेच ३४.१९ कोटी वितरीत करण्यात आले होते. सन २०१६-१७ साठी नियमित अर्थसंकल्पात तरतूद होऊ न शकल्याने आर्थिक वर्ष २०१६-१७ साठी रुपये १०.०० कोटी निधी आकस्मिकता निधीतून जिल्हाधिकारी, यवतमाळ व उस्मानाबाद यांना उपलब्ध करून देण्यात आले होते. सन २०१६-१७ या वर्षाच्या उर्वरीत कालावधीसाठी रुपये १५.०० कोटी तरतूद डिसेंबर, २०१६ च्या अधिवेशनात पूरवणी मागणीद्वारे मंजूर करून वितरित करण्यात आली होती. सन २०१७-१८ या वर्षी या योजनेखाली रु.१५.०० कोटी इतका निधी दोन्ही जिल्ह्यांना वितरित करण्यात आला होता. तसेच सन २०१८-१९ मध्ये या योजनेखाली रु.१५.०० कोटी इतका निधी दोन्ही जिल्ह्यांना वितरित करण्यात आला होता. सन २०१९-२० मध्ये या योजनेच्या प्रयोजनासाठी मागणी क्र.सी-५-२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण (२२३५ बी ४६१) मध्ये रुपये १५.०० कोटी तरतूद करण्यात आली आहे. त्यानुसार लेखानुदानामध्ये मंजूर झालेल्या रु.५.०० कोटीचा निधी जिल्हाधिकारी, यवतमाळ व उस्मानाबाद यांना उपलब्ध करून देण्याची तसेच सदर योजनेस मुदतवाढ देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

शेतक-यांच्या आत्महत्या रोखण्यासाठी बळीराजा चेतना अभियान हा विशेष मदतीचा कार्यक्रम राबविण्यांतर्गत जिल्हाधिकारी यवतमाळ यांना रुपये २,५०,००,०००/- तसेच जिल्हाधिकारी उस्मानाबाद यांना रुपये २,५०,००,०००/- असा एकूण रुपये ५.०० कोटी (अक्षरी रुपये पाच कोटी फक्त) उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. तसेच सदर योजना सन २०१९-२० या वर्षी पुढे चालू ठेवण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

२. शेतक-यांच्या आत्महत्या रोखण्यासाठी विशेष मदतीचा कार्यक्रम राबविण्यांतर्गत सन २०१९-२० मध्ये लेखानुदानामध्ये मागणी क्र.सी-५ २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण (२२३५ बी ४६१) या लेखाशीर्षाखाली रुपये ५.०० कोटी तरतूद वितरीत करण्यात आली आहे. सदरचा निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत असून बीम्स (BEAMS) प्रणालीवर विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद व अमरावती यांना सदर निधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

३. सदर निधीच्या वाटपाचे लेखे / अभिलेखे, नोंदवह्या विहित कार्यपद्धतीनुसार अनुदान आहरीत व वितरीत करण्या-या कार्यालयाच्या स्तरावर अद्यावत ठेवण्यात याव्यात. तसेच कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर अग्रिम निधीच्या मर्यादेपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही व हा खर्च दिनांक ३१/०३/२०२० पर्यंत करण्यात येईल, याची दक्षता नियंत्रण अधिका-यांनी घ्यावी.

४. सदर निधी ज्या प्रयोजनासाठी वर्ग करण्यात आला आहे. त्याच प्रयोजनासाठी त्याचा वापर होत आहे याची संबंधित विभागीय आयुक्त यांनी खातरजमा करावी. निधीच्या वाटपाचे लेखे, अभिलेख/ नोंदवह्या विहित कार्यपद्धतीनुसार अनुदान आहरीत व वितरीत करणा-या कार्यालयाच्या स्तरावर अद्यावत ठेवण्यात यावे, झालेल्या खर्चाची महालेखाकार कार्यालयात नोंदविण्यात आलेल्या खर्चाची पडताळणी करून त्याबाबतचे प्रमाणपत्र या विभागाकडे तात्काळ सादर करावे, तसेच कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर निधीच्या मर्यादेपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता घ्यावी व खर्च तात्काळ करण्यात यावा. वितरीत करण्यात आलेल्या अनुदानातून जर काही रक्कम खर्ची पडणार नसेल तर ती रक्कम विहित वेळेत शासनास प्रत्यर्पित करण्यात यावी.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०१९०६१११५३०३१९११९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि.मा.नांदेकर)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद/ अमरावती.
२. जिल्हाधिकारी, उस्मानाबाद / यवतमाळ.
३. जिल्हा कोषागार अधिकारी, उस्मानाबाद / यवतमाळ.
४. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.
५. संचालक लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
६. वित्त विभाग (अर्थसंकल्प-३/अर्थसंकल्प-६/व्यय-९/अर्थोपाय कक्ष /
७. वित्तिय सल्लागार व सहसचिव, मदत व पुनर्वसन,
८. कार्यासन अधिकारी (ब-१/म-३/म-११/पीएसी/पीएसी-१ कार्यासने) महसुल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
९. निवडनस्ती कार्यासन, म-७, मंत्रालय, मुंबई-३२.